

Posudek magisterské diplomové práce IMS FSV UK, ak. rok 2011/2012

Student: Tomáš Malínek

Název práce: Evropská politika SPD v době rudozelené koalice

Vedoucí práce: PhDr. Petr Šafařík

Tomáš Malínek se ve své diplomové práci zabýval evropskou politikou SPD a snažil se zjistit především to, zda a jak se tato agenda a její vnitrostranické utváření měnily v období 1998-2005, kdy měla SPD pod vedením Gerharda Schrödera vládní odpovědnost. Pojednání se soustředí na tři vnitrostranické diskuse – o tzv. Novém středu, finalitě Evropské unie a prvním rozšíření EU na východ.

Jako svá hlavní zjištění diplomant předkládá to, že SPD ve sledované době stala v evropské politice asertivnější, pragmatičtější a realističtější a že v příslušné agendě vzrostl význam individuálních aktérů. Zároveň autor ale uvádí, že tato změna nebyla příliš výrazná oproti předchozím stranickým procesům v dané oblasti (str. 53). Dále konstatuje velký rozdíl mezi přístupem vedení SPD a postojem její členské základny k otevření německého pracovního trhu pro občany zemí z východního rozšíření EU. Za netypické označuje student to, jak se do debaty o evropské politice zapojili někteří zemští politici SPD, i tuto záležitost ale nakonec označuje (sporně, jak uvedu dále) za nepřekvapivou (str. 53).

Práce splňuje všechny povinné formální náležitosti, v obsáhlé příloze navíc přináší přepis autorových rozhovorů se dvěma politiky SPD velmi důležitými pro pojednávané téma – Günterem Gloserem a Günterem Verheugenem.

Komentář použitých zdrojů (str. 12-13) by měl být obsáhlejší a především více hodnotící. T. Malínek jej pojal spíše jako zmínky o vybrané literatuře. Jeden z takto krátce jmenovaných titulů (knihu Valerie Schneiderové o evropeizaci SPD¹) ve svém pojednání dále vůbec nevyužívá, resp. není to znát z odkazového aparátu. V seznamu literatury se nachází i několik – studentem samostatně vyhledaných, dobře zvolených – knih k probíranému tématu (od autorů, resp. editorů M. Sachse, J.-D. Oveyho, K. Becka a H. Heila), o kterých předtím v textu není žádná zmínka ani v představení použitých zdrojů, ani v dalších částech. Přitom z těch pojednání mohl diplomant načerpat mnohá cenná fakta i příklady užití společenskovedních teorií, konceptů a analytických pojmů jako např. nový institucionalismus² či pragmatický multilateralismus.³

Nezohlednění výše uvedených prací (resp. nevyužití explicitní a důkladné) je škoda tím více, že Tomáš Malínek nakonec vycházel z poměrně malého počtu zdrojů, přičemž nadužíval interview, která připravil se dvěma výše zmíněnými politiky SPD. Jakkoliv je pořízení i přepis rozhovorů velmi cenné, měly mít mezi zdroji skromnější místo. Tím spíše, že diplomant nenabízí hlubší kritickou rozvalu nad povahou daného pramene – zachází s ním spíše jako s odbornou literaturou. Kupř. zmínka o tom, že oba respondenti při autorizaci „‘mírnili’ některé své kategorické výroky na adresu jiných bývalých či současných představitelů SPD“ (str. 12), přímo volá po předložení důkladnější (a výslovné) *vnitřní kritiky pramene*. Diplomant se tu zřejmě příliš nechal unést společenskou rovinou faktu, že se mu podařilo natočit výzkumné rozhovory s významnými politiky.⁴

---

¹ Valerie Schneider, *Europäisierung der SPD?* Saarbrücken: VDM, 2008.

² Joey-David Ovey, *Between Nation and Europe: Labour, the SPD and the European Parliament 1994-1999*. Opladen: Leske & Budrich, 2002, str. 27-49.

³ James Sloam, *The European Policy of the German Social Democrats: Interpreting a Changing World* (New Perspectives in German Studies). London: Palgrave Macmillan, 2004, *passim*.

⁴ Pro úplnost podotýkám, že jsem coby vedoucí předložené magisterské práce na potřebu větší kritičnosti ve zmíněném ohledu poukazoval již během přípravy rukopisu.

Předložená magisterská diplomová práce mohla být více analytická, přesnější a hlubší. U některých důležitých výroků chybí doklady prostřednictvím odkazů, např. ohledně mínění voličů SPD o blížícím se východní rozšíření EU a jeho dopadu na německý pracovní trh (str. 50-51). I navazující pasáž o pětibodovém plánu Gerharda Schrödera z prosince 2000 na zavedení přechodného omezení volného pohybu pracovních sil z perspektivně nových členských zemí měla být doložena více zdroji než jen odkazem na rozhovor s Günterem Verheugenem.

Tomáš Malínek práci napsal kultivovaným stylem, jeho slabinou ale je, že místy tíhne spíše k publicistické než odborné dikci, mj. bohužel i k argumentaci prostřednictvím blíže neobjasněných pravidel, tradic či obecných pravd. Místy se jedná přímo o *truismy* jako např. v pasáži „mezinárodní politika zkrátka není politikou stranickou“ (str. 53). Sporná tvrzení o obecně platných či pro zkoumaný objekt – SPD – tradičních postupech a zásadách se objevují i na tak důležitém místě magisterské práce, jako je její závěr. Zde se autor téměř dostává do rozporu s vlastními předcházejícími tvrzeními. Hned u dvou podtémat – rozsahu a rázu vnitřních proměn v tvorbě evropské politiky SPD a míry typičnosti vstupu zemských sociálnědemokratických politiků do příslušných debat – nejdříve konstatuje velkou změnu. Záhy ale uvádí, že se „v období let 1998 až 2005 na [tradičním přístupu k rozhodování ohledně mezinárodní a evropské politiky, P. Š.] mnoho nezměnilo“ (str. 53), a argumentuje jakýmsi obecným pravidlem, že prý „zájem o Evropu nevzniká u politiků sám od sebe, ale je zpravidla vynucen okolnostmi“ (taktéž str. 53). Bývalo by prospělo alespoň uvedení více dokladů a každopádně i přesnější vyjádření.

Vzhledem k podtématům a problémovým okruhům stanoveným autorem v úvodu (str. 9) by závěr měl nabídnout jasnější odpověď na otázku, nakolik došlo ve vztahu SPD k evropské politice k *inovaci*.

Z hlediska formálního, stylistického a jazykového je diplomová práce Tomáše Malínka velmi zdařilá. Problematické je pouze zvláštní vyčlenění periodických zdrojů v seznamu literatury podle jednotlivých časopisů – to čtenáři vyhledávání literatury v onom seznamu spíše ztěžuje.

Magisterskou diplomovou práci Tomáše Malínka navrhuji hodnotit známkou *velmi dobře* (2).